

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2018 și a sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18 ianuarie 2018, în cauza penală privind-l pe

Popa Ion Xxxxx, născut la xxxxx, originar din s. Xxxxx r-nul Xxxxx, domiciliat s. Xxxxx r-nul Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 01.11.2017-18.01.2018
2. instanța de apel: 08.02.2018-14.03.2018
3. instanța de recurs: 11.05.2018 - 13.06.2018

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18 ianuarie 2018, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Popa Ion Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 2 ani, obligându-l să nu-și schimbe domiciliul permanent, fără consimțământul organului de stat specializat, care exercită controlul asupra comportamentului condamnatului.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că Popa Ion la data de 24 septembrie 2017, în jurul orei 22.00, acționând cu intenție directă și având scopul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, știind cu certitudine că se află în stare de ebrietate alcoolică și că nu deține permis de conducere, a condus automobilul de model „Mercedes 207D”, cu n/î XXXXX, deplasându-se pe str. E. Coca, 25 mun. Chișinău, unde a fost stopat de către colaboratorii INP pentru verificarea actelor, moment în care, fiind suspectat în conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, a fost condus la Dispensarul Republican de Narcologie, iar în urma

examenului medical cu prelevarea probelor biologice, conform procesului-verbal nr. 3231 din 24 septembrie 2017, i-a fost stabilită concentrația de alcool în aerul expirat de 1,13 mg/l și 2,07 g/l în sânge, care conform art. 134¹² Cod penal reprezintă stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, încalcând astfel cerințele pct. 14 lit. a) al RCR potrivit căruia „Conducătorului de vehicul îi este interzis: a) să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, faptele inculpatului, Popa I., au fost calificate *de drept* în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal – *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și care nu deține permis de conducere.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, care a invocat dezacord cu hotărârea adoptată, solicitând pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, sub formă de amendă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei, fiind corect statuată de către prima instanță, neconstatându-se temeiuri de casare a sentinței, fiind efectuată o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de prevederile legale, încadrând just acțiunile inculpatului, Popa I., în baza dispozițiilor art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a reținut, că sentința este contestată doar sub aspectul individualizării pedepsei penale, inculpatul considerând că pedeapsa stabilită acestuia este una prea aspră, urmând a fi aplicată una mai blândă sub formă de amendă. La acest capitol, instanța de apel a constatat că criticile invocate nu și-au găsit confirmarea la judecarea apelului declarat, nefiind temeiuri de implicare în sensul casării hotărârii contestate în partea individualizării și stabilirii pedepsei.

Instanța de apel a menționat că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, prima instanță a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, menționând că anterior a fost judecat de mai multe ori. Astfel, inculpatul s-a manifestat în continuare în sens negativ, predispus spre comiterea de noi infracțiuni, nu a făcut concluzii pozitive și din nou a săvârșit o infracțiune.

Astfel, instanța de apel a considerat că, aplicarea în baza unei sentințe anterioare a unei sancțiuni penale urma să-l convingă pe inculpat despre necesitatea corijării comportamentului și încetării conduitei infracționale, însă acesta a continuat comportamentul antisocial, de desconsiderare a normelor de conviețuire socială, ulterior săvârșind un concurs de infracțiuni prin participație, continuând activitatea ilegală, prin ce a demonstrat că pedepsele anterioare nu și-au atins scopul și a comis

o nouă infracțiune.

În cele din urmă, instanța de apel a considerat că, prima instanță a ajuns la concluzia corectă, precum că în prezenta speță scopul pedepsei penale poate fi atins doar prin stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu suspendarea executării acesteia pe o perioadă de probațiune de 2 ani, fiind una echitabilă.

Astfel, instanța de apel a conchis că, pedeapsa aplicată inculpatului este determinată și individualizată conform prevederilor legale, corectă și echitabilă, și nu există nici un temei pentru a-i aplica lui Popa I., o pedeapsă mai blândă.

6. Hotărârile judecătorești adoptate la caz sunt atacate cu recurs ordinar declarat de către avocatul, Gorencu Cornelia, în numele inculpatului, prin care solicită casarea acestora, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a-i aplica inculpatului o pedeapsă mai blândă.

În motivarea recursului ordinar invocă:

- la stabilirea pedepsei inculpatului, Popa I., instanțele de judecată nu au dat o deplină eficiență prevederilor prevăzute de art. art. 61, 75 Cod penal, numindu-i o sancțiune inequitabilă în raport cu circumstanțele cauzei penale, adică cea mai aspră din rândul pedepselor prevăzute la sancțiunea art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fără a motiva imposibilitatea aplicării sancțiunilor mai blânde în privința ultimului;

- instanțele de fond, la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei nu au dat deplină eficiență unor fapte cum ar fi: recunoașterea deplină a vinei de către inculpat, căința sinceră, nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, are la întreținere un copil minor, care are nevoie de ajutor, infracțiunea săvârșită este una ușoară, cauza a fost judecată în procedură simplificată în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, circumstanțe care în ansamblu reduc gradul de pericol social al infracțiunii comise.

În drept, recursul declarat este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând de a decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel just a ajuns la concluzia de menținere a sentinței, argumentându-și suficient soluția în sensul pedepsei penale stabilite inculpatului, ținându-se cont de principiile generale de aplicare a pedepsei și criteriile generale de individualizare a acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei ce atenuază răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. În cele din urmă, nefiind stabilite temeiuri de casare a sentinței, deoarece prima instanță a individualizat corect pedeapsa.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiate din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Reieșind din recursul declarat de către apărătorul inculpatului se atestă, că acesta îl fondează în baza temeiurilor pentru recurs prevăzute la pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Totodată, Colegiul penal reține, că autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, criticând doar hotărârile adoptate în partea stabilirii pedepsei, considerând că prima instanță, cât și cea de apel nu au ținut cont în deplină măsură de prezența în speță a unui cumul de împrejurări și circumstanțe ce-i atenuază răspunderea penală a făptuitorului, invocând în cele din urmă că ultimului i-a fost stabilită o pedeapsă prea aspră.

Cu referire la temeiurile invocate de către recurent, prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume ce ține de faptul că instanța de apel nu s-a expus argumentat la capitolul individualizării pedepsei stabilite inculpatului, inclusiv nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul penal constată, că aceste temeiuri de casare nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

În această ordine de idei, se reține că instanța de apel, a motivat cu suficientă amplitudine în cuprinsul deciziei atacate, soluția de menținere a hotărârii adoptate de prima instanță, inclusiv și în partea individualizării pedepsei.

Dintr-un alt punct de vedere, Colegiul penal cu titlu de premisă relevă că, instanțele au obligația de a-și motiva hotărârea în vederea garantării bunei administrări a justiției, dar și a drepturilor părților la un proces echitabil, în conformitate cu dispozițiile art. 6 din CEDO, astfel ca justițiabilul să poată observa care dintre argumentele sale au fost acceptate și motivele pentru care aceste apărări i-au fost respinse (cauza Burg și alții c. Franței, cauza Suominen c. Finlandei).

Motivarea soluției pronunțate de instanța de judecată constituie o îndatorire ce înlătură orice aspect discreționar în realizarea justiției, dând posibilitatea părților din proces și opiniei publice să-și formeze convingerea cu privire la legalitatea și

temeinicia soluției adoptate, iar instanței de control judiciar, elementele necesare pentru exercitarea controlului judecătoresc.

Reieșind din jurisprudența CEDO, instanța de recurs reiterează că nu trebuie să existe un răspuns la fiecare argument avansat de părți, atâta timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

Instanța de recurs reține că, instanța de apel, investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, s-a expus suficient în partea individualizării pedepsei, astfel încât concluziile sale să conțină raționamente asupra pedepsei aplicate inculpatului. Prin urmare, instanța de recurs specifică, că din textul deciziei atacate se constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, iar hotărârea adoptată cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la respingerea apelului declarat de către inculpat ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate.

Totodată, în urma studiului lucrărilor dosarului, în opinia Colegiului nu și-a găsit confirmarea nici temeiul pentru recurs invocat de către autorul recursului și prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în prezenta speță, deoarece instanța de apel și-a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia, ținând cont și de dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Astfel, precum se atestă, prezenta cauză, în urma solicitării și înscrisului autentic al inculpatului (f.d. 105), a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Potrivit alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către instanță prin încheiere (f.d. 108), beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Așadar, sancțiunea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, pentru care a fost recunoscut vinovat inculpatul, prevede pedeapsă cu amendă în mărime de la 1050 la 1150 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 1 an.

Având în vedere faptul, că sancțiunea normei penale pentru care a fost condamnat inculpatul, Popa I., prevede pedepse alternative, instanța de judecată la alegerea sancțiunii ce urmează a-i fi numită inculpatului, este obligată de a-și motiva

concluziile referitor la stabilirea pedepsei neprivative de libertate sau necesitatea aplicării pedepsei mai aspre, adică cu închisoare.

Prin urmare, învederând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care sânt valabile în cazul dat pentru inculpatul, Popa I., instanțele de fond au ajuns la concluzia de a-i stabili acestuia pedeapsă sub formă de închisoare, respectiv limitele acestei pedepse fiind reduse cu o treime, constituind astfel de la 3 luni până la 8 luni. În prezenta speță, inculpatului pentru comiterea infracțiunii imputate, prin prisma alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsă cu închisoare pe un termen de 6 luni, adică în limitele prevederilor legale.

Revenind la prezenta speță, instanța de apel a considerat întemeiate concluziile primei instanțe privitor la stabilirea inculpatului, Popa I., anume a sancțiunii prevăzute de norma penală imputată ultimului, sub formă de închisoare, deoarece a fost judecat de mai multe ori, continuând să se manifeste în același sens negativ, fiind predispus să comită noi infracțiuni, fără a-și face concluziile de rigoare, iarăși a săvârșit o nouă infracțiune. În asemenea împrejurări, Colegiul penal nu se va îndepărta de la raționamentele instanței de apel, deoarece din materialele dosarului se atestă că, întra-adevăr inculpatul, Popa I., anterior a avut încălcări penale, fapt ce rezultă din cazierul judiciar al acestuia (f.d. 49-50), precum și copiile sentințelor anexate la prezentul dosar (f.d. 54-71), executând anterior real pedeapsa cu închisoare. Deși, antecedentele penale sunt stinse, instanțele ierarhic inferioare au avut suficiente temeiuri de a considera, că în cazul dat persoana vinovatului este predispusă de a comite devieri de la regulile stabilite în societate, învederând și cazierul contravențional eliberat pe numele inculpatului, din care se confirmă că în perioada anului 2013-2017, în privința acestuia au fost aplicate în sancțiuni contravenționale pentru injurie și huliganism nu prea grav, în 7 cauze.

Astfel, reieșind din circumstanțele nominalizate, Colegiul penal consideră, că instanțele de fond au avut temeiuri de a-i numi inculpatului cea mai aspră pedeapsă sub formă de închisoare, prevăzută de sancțiunea normei penale imputate.

În continuare, la aplicarea pedepsei inculpatului, în privința căruia a fost admisă procedura simplificată de judecare pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța urmează să ia în considerare atât prevederile din alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, cât și prevederile art. 75-88 din Cod penal, ce reglementează modalitatea individualizării pedepselor persoanelor condamnate.

Conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal, aplicate prin prisma prevederilor alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează

răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Respectiv, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor generale de individualizare a pedepsei, continuând operațiunea de individualizare cu privire la săvârșirea infracțiunii, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutare pedepsei aplicate vinovatului. Astfel, suspendarea condiționată, ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea ca, pe lângă stabilirea quantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

În cauza deferită judecării, instanțele de fond ținând cont de faptul, că totuși inculpatul a recunoscut vina, s-a căit de cele comise, infracțiunea săvârșită este una din categoria celor ușoare, au ajuns la concluzia de a aplica inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, suspendându-i condiționat executarea pedepsei, pe o perioadă de probațiune de 2 ani, însă partea apărării consideră că această pedeapsă este una prea aspră, ținând cont de faptul că la caz sunt prezente doar circumstanțe atenuante și împrejurări, ce ar permite aplicarea unei pedepse mai blânde, în cazul dat partea apărării solicită aplicarea unei pedepse mai blânde.

Totodată, Colegiul remarcă, că instanțele de fond întemeiat nu au aplicat inculpatului pedeapsa cu amendă, care potrivit art. 62 Cod penal, este cea mai blândă din categoria pedepselor penale, deoarece au ținut cont și de alte împrejurări cum ar fi personalitatea acestuia, care deși are antecedentele penale stinse, însă de menționat este faptul că anterior i-a fost stabilită pedeapsă cu închisoare și executare reală, respectiv ultimul după o perioadă de timp iarăși a comis o infracțiune din aceeași categorie, totodată săvârșind periodic și contravenții, ceea ce indică la faptul că inculpatul nu și-a făcut concluziile de rigoare pentru a nu admite în continuare un comportament deviant de la regulile stabilite în societate, respectiv scopul pedepsei penale în timp nu a atins o realizare suficientă.

În atare împrejurări, Colegiului penal consideră, că instanțele de fond au aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, precum și a termenului pedepsei stabilite cu închisoare, perioadei de probațiune, a fost individualizată corect și în așa fel, încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Astfel, Colegiul statuează, că pedeapsa individualizată de instanțele de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Generalizând cele expuse, instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare în sensul casării deciziei contestate în partea stabilirii pedepsei.

Finalmente, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către apărătorul inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2018, în cauza penală în privința lui **Popa Ion Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 11 iulie 2018.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie